

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**AKADEMICKIEGO LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
W TERESPOLU**

ROK SZKOLNY 2023/2024

Struktura programu:

1. Podstawa prawna	3
2. Wstęp	4
3. Misja szkoły.....	5
4. Wizja szkoły.....	6
5. Sylwetka absolwenta	7
6. Cele ogólne	7
7. Struktura oddziaływań wychowawczych	12
8. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2023/2024	17
9. Cele szczegółowe	18
10. Harmonogram działań	18
11. Zasady ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego	24

1. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
- Ustawa z 9 czerwca 2022r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2015 poz. 843 ze zm.) .
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013, poz. 532 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022, poz. 1698).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia z dnia 22 lipca 2022r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. z 2022 poz. 1610).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022r. w sprawie organizacji, kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022, poz. 645 ze zm.).
- Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. po. 1367) – zmiana w zakresie § 13 (dot. modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego).

Ponadto wykorzystano:

- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego w Terespolu.

2. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Akademickim Liceum Ogólnokształcącym w Terespolu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników

chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków z prac zespołów przedmiotowych i wychowawczych,
- analizy dokumentacji szkolnej, bieżących obserwacji, rozmów przeprowadzonych z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- wniosków ze sprawozdań z realizacji programów prozdrowotnych,
- kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w bieżącym roku szkolnym.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji program.

3. Misja szkoły

Misją szkoły jest wspieranie rodziców w wychowaniu dobrego, kulturalnego, wykształconego i odpowiedzialnego człowieka, który osiągnie sukces w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym. Kształcenie i wychowanie młodzieży w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wciąż wysoki priorytet ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów. Odroczone w czasie, ale wciąż obecne psychologiczne skutki epidemii COVID-19, spotęgowane nowym zagrożeniem wywołanym wojną na Ukrainie, stanowią nadal duże zagrożenie dla psychicznego dobrostanu uczniów. Misją szkoły jest także „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (źródło: *Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”*).

Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024 ustalone przez Ministra Edukacji i nauki wpisują się w takie ujęcie misji szkoły – w szczególności następujące z nich:

- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.

4. Wizja szkoły

Akademickie Liceum Ogólnokształcące w Terespolu to szkoła, w której:

- uczniów otacza się właściwą opieką, a nauczyciele i pozostali pracownicy szkoły zapewniają bezpieczne warunki do nauki,
- wyposaża się uczniów w wiedzę, kształtuje umiejętności i postawy, niezbędne w dorosłym życiu,
- uczy się szacunku do historii, tradycji i kultury naszego kraju,
- panuje życzliwa atmosfera oparta na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, pomocy i współdziałaniu,
- nauczyciele prowadzą koła uczniowskie zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami młodzieży,
- kreuje się postawy twórcze i aktywne, w oparciu o wartości humanistyczne,
- dba się o rozwój podstawowych kompetencji w procesie uczenia się przez całe życie czyli: porozumiewania się w języku ojczystym i językach obcych, doskonalenia umiejętności matematycznych i informatycznych, a także społecznych i obywatelskich,
- nauczyciele stosują nowoczesne i efektywne metody nauczania, prowadzą działania innowacyjne sprzyjające rozwojowi uczniów i realizacji ich planów,
- kształtuje się postawy przedsiębiorcze i zdolności do podejmowania inicjatywy,
- rodzice angażują się w życie szkoły, tj. uczestniczą w planowaniu działalności liceum, wspierają inicjatywy nauczycieli i uczniów, dbają o rozwój intelektualny i wychowanie dzieci, w duchu tolerancji dla różnorodności,
- propaguje się ideę wolontariatu,
- podejmuje się współpracę ze środowiskiem lokalnym, instytucjami edukacyjnymi, władzami samorządowymi,
- wszyscy uczniowie, pracownicy i rodzice dbają o wizerunek szkoły, promując ją w środowisku lokalnym,

- uczniom udzielane jest wsparcie psychologiczne oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb, w tym w sytuacjach przeżywania stanów lękowych, powstałych również jako psychologiczne skutki epidemii COVID-19, spotęgowane nowym zagrożeniem wywołanym wojną na Ukrainie,
- w czasie nauczania zdalnego wykorzystanie zasobów cyfrowych - platforma Vulcan, Microsoft Teams, do komunikacji i kontaktów z uczniami i rodzicami.

5. Sylwetka absolwenta

Dążeniem naszej szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej m.in. zagrożeniem epidemicznym, przymusową migracją, zagrożeniem militarnym, zagrożeniem ekologicznym) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi m.in. z długotrwałej izolacji społecznej, permanentnego stresu, wszechobecnego przeciążenia informacyjnego, zderzenia z odmiennością kulturową),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemoc, konflikty z prawem),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy, nabywa stałe sprawności w czynieniu dobra,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

6. Cele ogólne:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia oraz więzi łączących członków rodziny w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. zagrożenie epidemiologiczne, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. zagrożenie epidemiologiczne, militarne, ekologiczne).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, uwrażliwianie rodziców na znaczenie relacji w rodzinie w rozwoju dzieci i młodzieży,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym,
- 10) wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej,

- 11) wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,
- 12) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 13) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 14) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 15) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (patrz: *Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 3) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 4) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 5) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej zagrożeniem epidemiologicznym, militarnym, ekologicznym, zaburzonymi relacjami rodzinnymi) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 6) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania epidemiom, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym, wyczerpaniu nerwowemu, wykluczeniu społecznemu,
- 9) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- 10) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków problemów cywilizacyjnych i społecznych (np. brak aktywności fizycznej, otyłość, depresja, zaburzone relacje rodzinne, uzależnienia od technologii cyfrowych),

2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),

4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,

6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego (np. możliwość udziału w Pilotażowym Programie skierowanym do dzieci i młodzieży uzależnionych od nowych technologii cyfrowych, rekomendowanym przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia),

7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),

5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy (integracja),
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania na co dzień reguł sanitarnych poznanych w czasie epidemii,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,

- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
  - eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
  - eliminowanie niebezpieczeństwa związanego z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
  - uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
  - uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych (rodzina, nauczyciele, specjaliści).

7. Struktura oddziaływań wychowawczych

1) Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,

- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału w zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i specjalistów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, specjalistów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

1) Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie ze współczesnymi zagrożeniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3) Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami współczesnych zagrożeń,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków zaburzonych relacji rodzinnych, problemów w nawiązywaniu / utrzymaniu prawidłowych relacji rówieśniczych,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy (w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli),
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

4) Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii, zaburzonych relacji rówieśniczych i rodzinnych, sytuacji kryzysowej uczniów cudzoziemców, w tym ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające np. z doświadczanego kryzysu, choroby, izolacji społecznej, nieprawidłowych relacji rówieśniczych, itp.,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5) Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty niezbędnych procedur postępowania wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w tym z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje niezbędne analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów.

6) Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
  - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
  - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
  - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,

- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7) Psycholog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

8) Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uczestniczy w uchwalaniu Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

9) Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

8. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2023/2024:

Lp	Nazwa	Termin	Osoby odpowiedzialne
1	Rozpoczęcie roku szkolnego	04.09	Dyrekcja
2	Narodowe Czytanie	wrzesień	Nauczyciele poloniści
3	Europejski Dzień Języków Obcych	Wrzesień	językowcy
4	Ślubowanie I klas + Dzień Edukacji Narodowej APEL	październik	Nauczyciele odpowiedzialni personalnie, dyrektor
5	Dzień Chłopaka	30.09	SU, Wychowawcy
6	Wszystkich Świętych	01.11	Nauczyciele odpowiedzialni personalnie
7	Narodowe Święto Niepodległości APEL	10.11	Nauczyciele odpowiedzialni personalnie
8	Mikołajki	06.12	SU
9	Wigilie klasowe - APEL BOŻONARODZENIOWY	22.12	Nauczyciele odpowiedzialni personalnie
10	Studniówka	Styczeń - luty	Wychowawcy, dyrektor
11	Walentynki	14.02	SU
12	Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego	luty	poloniści
13	Dzień Kobiet	marzec	SU

14	Międzynarodowy Dzień Matematyki	12.03	matematycy
15	Dzień Wagarowicza- Dzień Samorządności	21.03	Nauczyciele odpowiedzialni personalnie
15	Dzień Otwarty	kwiecień	nauczyciele
16	Zakończenie roku szkolnego dla klas IV LO APEL	26.04	Wychowawcy klas III
17	Święto Konstytucji 3-go Maja APEL	maj	Nauczyciele odpowiedzialni personalnie
18	Dzień Ekologa	05.06	Nauczyciele odpowiedzialni personalnie
19	Dzień Dziecka	01.06	Wychowawcy
20	Zakończenie roku szkolnego	21.06	Wychowawcy Dyrekcja

9. Cele szczegółowe:

Zgodnie z harmonogramem działań (poniżej).

10. Harmonogram działań:

Sfera/ Obszar rozwoju	Cele szczegółowe/ zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	Przeprowadzanie w klasach diagnoz wstępnych poprzez obserwacje i rozmowy z uczniami podczas bieżącej pracy, w tym z udziałem pedagoga specjalnego i psychologa szkolnego.	nauczyciele, wychowawcy	Wrzesień - październik 2023
		Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta.	nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby.
		Przygotowanie programów artystycznych na	nauczyciele	Zgodnie z kalendarzem

	uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły.		uroczystości szkolnych i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie.
	Kontynuowanie szkolenia rady pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy.	dyrektor	Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego.
	Przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania.	dyrektor	Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego.
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.	Zajęcia z orientacji zawodowej.	nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach.
Kształtowanie postawy twórczej.	Szkolne apele, Dni tematyczne wg kalendarza uroczystości szkolnych.	wychowawcy, nauczyciele	Zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie.
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji, nabywanie właściwych stylów uczenia się.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, w tym z udziałem psychologa szkolnego.	wychowawcy	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas.

ETYCZNA (NORMY WARTOŚCI)	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, warsztaty na temat sposobów zarządzania czasem, w tym z udziałem psychologa szkolnego.	wychowawcy	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas.
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.	Analiza frekwencji uczniów. Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.	wychowawcy, dyrektor	Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny.
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy.	Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy.	nauczyciel doradztwa zawodowego i podstaw przedsiębiorczości, wychowawcy	Drugie półrocze zgodnie z harmonogramem zajęć opracowanym przez nauczycieli personalnie odpowiedzialnych za konkretne działania.
	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny.	opiekun Samorządu Uczniowskiego	Zgodnie z harmonogramem zaplanowanych działań w planie pracy SU.
Rozwój poszanowania dziedzictwa	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych,	nauczyciele historii, WOS,	Zgodnie z kalendarzem	

	narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	apele, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu.	Hit	uroczystości szkolnych i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie.
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.	nauczyciele, wychowawcy	Terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli.
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki.	nauczyciele, wychowawcy	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas. Terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli.
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, w tym z udziałem pedagoga specjalnego, psychologa szkolnego, lekcje religii.	wychowawcy, nauczyciele religii	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas. Na bieżąco zgodnie z potrzebami.
SPOLECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	Wrzesień 2023. Przypominanie na bieżąco zgodnie z potrzebami.
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, budowanie (integracja)/ odbudowywanie	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, w tym z udziałem psychologa szkolnego/ pedagoga specjalnego – warsztaty/ filmy z zakresu komunikacji interpersonalnej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i	wychowawcy, pedagog specjalny, psycholog szkolny	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas. Na bieżąco wg potrzeb.

	(reintegracja) i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty.	możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania.		
	Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.	opiekun SU, wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem planu pracy Samorządu Uczniowskiego, z harmonogramem zajęć opracowanym dla poszczególnych klas.
	Doskonalenie kultury bycia (zasady savoir vivre).	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, w tym z udziałem psychologa szkolnego/ pedagoga specjalnego - warsztaty.	wychowawcy	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas.
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.	Udział w akcjach sprzątnięcia świata, akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze. Dzień Ekologa zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych.	opiekun SU, wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem planu pracy Samorządu Uczniowskiego. Zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie.
EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, z udziałem psychologa szkolnego/ pedagoga specjalnego/ specjalistów z PPP - warsztaty.	wychowawcy	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas. Na bieżąco wg potrzeb.
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, z udziałem psychologa/ pedagoga specjalnego/ specjalistów z PPP - warsztaty.	wychowawcy	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas. Na bieżąco wg potrzeb.

	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły – agresji, przemocy rówieśniczej.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, z udziałem psychologa/ pedagoga specjalnego - warsztaty.	wychowawcy	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas. Na bieżąco wg potrzeb.
ZACHOWAŃ PROZDROWOTNYCH/ OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Promowanie zdrowego stylu życia.	Dzień olimpijczyka, zajęcia lekcyjne o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	nauczyciele wychowania fizycznego, biologii, wychowawcy, SU	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas.
	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat ochrony zdrowia psychicznego, przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny życia w sytuacji kryzysowej (epidemie, choroby cywilizacyjne, wykluczenie społeczne), a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi, jak również na temat metod zapobiegania i sposobów chroniących przed zagrożeniami wynikającymi z tych trudności (możliwość uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą).	Lekcje wychowawcze, w tym z udziałem psychologa szkolnego/ pedagoga specjalnego, lekcje tematyczne z biologii – programy prozdrowotne.	wychowawcy, nauczyciele biologii	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas oraz na bieżąco wg potrzeb.

	<p>Wspieranie uczniów, w tym uczniów obcokrajowców, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, stany lękowe, w tym jako psychologiczne skutki epidemii COVID-19, spotęgowane nowym zagrożeniem wywołanym wojną na Ukrainie.</p>	<p>Indywidualne rozmowy wspierające z uczniem i jego rodzicami - również poprzez platformy internetowe w sytuacji nauczania zdalnego. Ustalenie zakresu dalszych działań. Współpraca z PPP.</p>	<p>wychowawca, psycholog szkolny, pedagog specjalny</p>	<p>Zgodnie z potrzebami</p>
	<p>Profilaktyka uzależnień – wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem od technologii cyfrowych, hazardu, ze spożywaniem alkoholu, paleniem papierosów i e-papierosów, używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</p>	<p>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, warsztaty z udziałem psychologa/ pedagoga specjalnego/ specjalistów z PPP, spotkania z policjantami, funkcjonariuszami Izby Administracji Skarbowej.</p>	<p>wychowawcy, psycholog szkolny/ pedagog specjalny</p>	<p>Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas oraz na bieżąco wg potrzeb.</p>

11. Zasady ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzona będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) rozmowy przeprowadzone z uczniami/ przeprowadzenie ankiet w grupie uczniów, w tym przy współpracy Samorządu Uczniowskiego,
- 3) analizę dokumentacji (wpisów w e-dzienniku: frekwencja, tematy lekcji wychowawczych, uwagi),

4) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, w tym przy współpracy rodziców/Rady Rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego w Terespolu w dniu 15 września 2023r.

